

İLAÇ KULLANIMINDA DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS), TÜİK tarafından açıklanan ve Türkiye'nin tamamını temsil eden 26 ilde yaş, cinsiyet, eğitim durumu, yerleşim yeri (kır-kent) ve sosyoekonomik statüye göre 2.403 kişi üzerinde yüz yüze anket yöntemi ile "İlaç Kullanımında Demografik Özellikler" araştırması yaptırdı. Araştırmanın ilaç kullanımı ve bilinci, kronik hastalıklar, kalıtsal hastalıklar, tedavi yöntemleri başlıklarında ortaya çıkan temel sonuçları şöyle:

İlaç kullanımında ne kadar bilinçli davranıyoruz?

- * Kronik bir hastalığı nedeniyle sürekli ilaç kullandığını belirten kişilerin oranı %9,9'dur.
- * En çok, tansiyon (%45,6), şeker (%27,8), kalp (%16,5), kolesterol (%9,7), mide (%6,8) rahatsızlıkları için sürekli ilaç kullanılmaktadır.
- * Kronik hastalıkları nedeniyle ilaç kullananlar değerlendirildiğinde;
 - Sürekli ilaç kullandığını belirten kadınların oranı, erkeklerin oranının 2 katı.
 - Romatizma rahatsızlığı nedeniyle sürekli ilaç kullanan erkeklerin oranı kadınların oranının 3 katı.
 - Kalp rahatsızlıkları nedeniyle sürekli ilaç kullanan erkeklerin oranı ise kadınların oranının yaklaşık 2 katı.
 - Kansızlık nedeniyle sürekli ilaç kullananların tamamı kadın.
 - Psikolojik rahatsızlıklar nedeniyle sürekli ilaç kullanan kadınların oranı erkeklerin oranının yaklaşık 3 katı.
- * Yaşlar itibarıyla sürekli ilaç kullananların oranı şöyledir:

Yaş aralığı	Sürekli ilaç kullanım oranı%
30-34 yaş	%4,9
35-44 yaş	%8,7
45-54 yaş	%17,3
55-65 yaş	%28,8

- * Araştırmaya katılanların büyük kısmı (%66) kullandıkları ilaçları, doktor ya da eczacı ne zaman belirtirse, o zaman bıraktıklarını belirtmektedir.
- * Şikayetin geçtiğine inandığında ilaç kullanımını bıraktığını belirten kişilerin oranı ise %27,3'tür.
- * Ülkemizde 10 kişiden yaklaşık 4'ü (%37,4) doktor tarafından önerilmediği sürece ilaç kullanmadığını belirtmiştir.
- * Yarıya yakın bir kesim de (%45,7) memnun kaldığı ilaçları yakınlarına tavsiye ettiğini belirtmiştir.
- * A sosyoekonomik grubundakiler, yakınlarının, akrabalarının önerdiği ilacı kullanmaya B ve C sosyoekonomik gruplarındakilere oranla daha meyillidirler.

Kadınlar daha çok prospektüs okuyor...

- * Ülkemizde her 10 kişiden yaklaşık 8'i evde bulunan ilaçların son kullanma tarihinin geçip geçmediğini genelde ya da her zaman kontrol ettiğini belirtmişlerdir (%84,7). Bu eğilim, kadınlar arasında daha yaygındır.
- * Aldığı ilacın prospektüsünü genelde ya da her zaman okuduğunu belirtenlerin oranı %78'dir.

Evde ilaçlarımızı buzdolabında saklıyoruz...

- * Araştırmaya katılanların büyük bölümü evlerinde bulunan ilaçları buzdolabında sakladıklarını belirtmektedir. İlaç saklama koşullarının yazdığı "prospektüs"lerin, araştırma sonuçlarına göre okunma oranı çok yüksek olmasına rağmen ilaçlar buzdolabında saklanmaktadır.
 - Buzdolabında saklayan %64,5
 - Dolap/çekmece de saklayan %27,8
 - Ecza dolabında saklayan %26,8

Ülkemizin kronik hastalığı, Tansiyon...

- * Türkiye genelinde en fazla görülen ilk 5 kronik hastalık sırasıyla şöyle: Tansiyon (%28,4), Şeker (%15,0), Kalp (%9,8), Romatizma (%6,8) ve Astım (%5,5)
- * Ailede uzun süreli ilaç kullanımını gerektiren kronik rahatsızlıklara sahip bireyler olduğunu belirtenlerin oranı %47.

Kronik rahatsızlıklara sahip aile bireyleri olduğunu belirten kesim içerisinde, kronik rahatsızlıkların dağılımı

Hastalık	%
Tansiyon	%55,4
Şeker	%39,5
Kalp	%19,2
Romatizma	%11,9
Astım	%11,6

Araştırmaya katılanların %48,9'u, astım, guatr, kalp krizi, inme, kanser, romatizma, sarılık, şeker ve tansiyon gibi hastalıklar ve bu hastalıklardan korunma yolları hakkındaki bilgi düzeylerinin düşük veya çok düşük olduğunu belirtmiştir.

Türkiye'de ailelerde en fazla görülen kalıtsal hastalık Şeker...

- * Türkiye genelinde ailelerde en fazla görülen ilk 5 kalıtsal hastalık sırasıyla şöyle: Şeker (%41,7), Tansiyon (%37,9), Kalp (%25,7), Kanser (%15,1) ve Romatizma (%10,2).

- * Aile bireylerini kaybetmelerine neden olan bir kalıtsal hastalık sorulduğunda alınan cevaplara göre; tüm ülke genelinde (Güneydoğu Anadolu hariç) ilk iki kalıtsal hastalık olarak sırayla kanser ve kalp krizinin olduğu gözlemlenmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ise ilk iki sırayı kanser ve şeker almaktadır.

Türkiye genelinde en sık görülen rahatsızlık, Migren...

- * En çok şikayet edilen rahatsızlığın soğuk algınlığı olduğu Marmara Bölgesi dışındaki tüm coğrafi bölgelerde en çok şikayet edilen rahatsızlığın baş ağrısı / migren (%34,7) olduğu ortaya çıkmıştır.
- * Türkiye genelinde baş ağrısı / migreni soğuk algınlığı (%20,7), mide rahatsızlıkları (%11,5), tansiyon (%10,5) ve bel ağrısı (%8,3) izlemektedir.

Tedavi Yöntemleri

- * Hastalığa yakalandığında hemen bir sağlık kuruluşuna gittiklerini belirtenlerin oranı %49,8 iken birkaç gün bekleyip geçmezse sağlık kuruluşuna gittiklerini belirtenlerin oranı %39,4'tür.
- * Kendileriyle ilgili bir sağlık sorunu sebebiyle yılda en az bir kez bir sağlık kurumuna ya da doktora gittiklerini belirten kişilerin oranı %76,5'dir.
- * Sağlık sorunu yaşamadan sağlık taraması yaptırdıklarını belirtenlerin oranı ise %19,9'dur.
- * Tedavi için ülkemizde geleneksel yöntemleri tercih eden bir kesim de bulunuyor (%19,3). Tedavide geleneksel yöntem olarak şifalı otlar (%54,6), bitki çayları (%30,7) ve kırkçı, çıkıkçı (%16) tercih edildiği belirtiliyor.
- * Şifalı otlar ve bitkisel çayların özellikle soğuk algınlığı (%54,4) ve mide rahatsızlıklarının (%2,5) tedavisinde tercih edildiği belirtilmektedir.

Kaynak: www.ieis.org